MUA-TUOTE OY
Ylikyläntie 130
23950 PYHÄRANTA
puh. 02-825 8196
mua-tuote@dnainternet.net
GSM 050-557 8596

Lausunto Sup-direktiiviin

Euroopan parlamentti ja neuvosto teki nk. SUP-direktiivin (EU)2019/904(myöhemmin direktiivi), jossa muovia sisältävät kalastusvälineet määritettiin kertakäyttömuoveiksi. **Direktiivi koskee vain merialueita.**
Passiivisten seisovien pyydysten esimerkiksi rysien käyttöikä on huollettuna keskimäärin 10–20 ja joskus jopa 30 vuotta. Vesiviljelyverkot 5–15 vuotta riippuen olosuhteista. Kalaverkkojen 1–5 vuotta. Aika outoja kertakäyttömuoveja.
Tutkitusti Suomessa merestä ei ole juurikaan löytynyt sinne jätettyjä haamuverkkoja, sekä rantaroskista vain 0,3 % kalastusvälineisiin viittaavia muoveja kuten siimaa ja köysiä (jotka voivat olla myös veneilystä). Nämä asiat huomioiden seisovien passiivisten pyydysten laittaminen direktiiviin ympäristölle haitallisiksi kertakäyttömuoveiksi on itseasiassa todella hölmöä. Vesiviljelyn ja seisovien pyydysten osalta hölmöä direktiiviä ei tulisi kansallisella tasolla tehdä vielä hölmömmäksi laajentamalla koskemaan myös järviä. Direktiivillä ei ole mitään vaikutusta rantaroskan määrään ja tuntuu että tuon 0,3 %? vähentämiseksi? on tuhottava koko pyydysala. Alan liikevaihto on pieni (yritysten välinen kauppa, vienti ja jälleenmyynti on poistettu) niin arvioisin verkkojen osalta maksimissaan 2,5 miljoonaa, sekä muut yhteensä korkeintaan saman verran. **Jotta ala pystyisi jatkamaan olisi pyrittävä täyttämään tuo direktiivi seisovien pyydysten ja vesiviljelyn osalta vain niin miniminä kuin mahdollista sekä koskemaan vain merialueita direktiivin hengen mukaisesti ja sielläkin vain kohdistetusti siten, että saadaan mahdollisimman kustannustehokkaasti direktiivi täytettyä**. **Hölmöä on asetuksessa, että määritetään miten kierrätys on toteutettava, kun on paljon tehokkaampia ja tuloksellisempia tapoja.** Vaatimus järvialueiden ja merialueiden samankaltaisesta kohtelusta on absurdi, koska erilliskerättävien alueiden pinta-ala kasvaa rajusti ja suhteessa kustannukset kasvavat suhteettomasti verrattuna pelkkään merenranta ”viivaan” niin en usko järvikalastajien vaativan mukaan kierrätykseen, jos merialueelta kerätyn hinnaksi muodostuisi esimerkiksi 2% ja kokomaasta 10% lisää hintaan. Uskoisisin kaikkien olevan tyytyväisiä pienimpään **direktiivin täyttävään** kierrätysmaksuun, vaikka ei palvelua saisikaan. **Toisaalta merikalastajalta ei myöskään tule vaatia korkeampaa kierrätysmaksua, jotta myös järvialueet kerättäisiin, koska direktiivi ei järviltä keräystä vaadi. Lisäksi muiden jäsenvaltioiden etäkauppamyyjät saavat kohtuutonta etua myydessään vähittäistuotteita ei arvolisävelvollisille loppukäyttäjille pienemmällä kierrätysmaksulla.**
Valmistelussa esitetty kustannustaso on erheellinen matemaattisesti, jos esitetään hintaa kerättyä km kohden. Pätee vain jatkokäsittelypaikan läheisyydessä ja jollakin etäisyydellä. Etäisyyden ja pinta-alan kasvaessa hinta kasvaa potentiaalisesti.
Direktiivi pyrkii kohti parempia tuotteita. Tässäkin asiassa direktiivi on tosi hölmö, kun kierrätys tulee kalliimmaksi laadukkaammalla pitkäikäisemmällä tuotteella, koska ainakin pyydyksissä paino korreloi suoraan käyttöiästä ja laadukkuudesta. Jätteet lasketaan tonneissa, kuten myös tuonti ja valmistus jne. Mitä kevyemmän ja huonomman tuotteen tuotat niin voit suhteessa myydä vielä edullisemmin, kun on kevyempi kierrätyksen osuus verrattuna laadukkaampaan.
Seisovista pyydyksistä syntyvään muovijätteen määrään pystytään vaikuttamaan veneilijöiden paremmalla koulutuksella, pyydysten oikealla merkinnällä, veneilijöiden, heittouistelijoiden ja uistelijoiden tulisi kunnioittaa oikein merkittyjä seisovia pyydyksiä. Hylkeiden määrän rajoittaminen, koska pelkkä hylkeenkestävät pyydykset eivät ole kaikkien ulottuvilla oleva tapa estää pyydysvahinkoja.

MUA-TUOTE OY
Ylikyläntie 130
23950 PYHÄRANTA
puh. 02-825 8196
mua-tuote@dnainternet.net
GSM 050-557 8596

Historiallinen jäte huomioitava asetuksessa. Pyydysten pitkäikäisyys ja kalastuksen muuttuminen on aiheuttanut historiallista jätettä. Esimerkiksi hylkeiden määrän voimakas kasvu on estänyt joidenkin pyydystyyppien käyttämisen tai kalastus on siirtynyt suurempiin yksiköihin, niin pyydykset on varastoitu vuosikymmeniksi odottamaan parempia aikoja. Uuden mahdollisen tuottajajärjestön on saatava aloittaa ilman suurta kustannustaakkaa. Tässä asetusehdotuksessa ei sitä ole huomioitu. **Siirtymäajan tulisi olla huomattavasti asetuksen aikoja pidempi ja ympäristökeskusten hoidettavana esimerkiksi 5-7 vuotta**. **Laissa oltava myös ympäristökeskusten vastuulla oleva historiallinen jäte.**

4 §. Kalastusvälinejätteiden vastaanoton järjestäminen

Perustelumuistiossa on todettu, että vesiviljelyvälineiden keräys voidaan järjestää esimerkiksi yritysten välisenä maksuttomana palautuksena. Kuten vesiviljelyvälineitä korjataan myös trooleja ja rysiä, materiaalia kierrätetään käyttäjän toimesta sekä toimitetaan valmistajalle/maahantuojalle korjattuun tai uuteen tuotteeseen. Jätteiden määrä on olematon huomioituna käyttöaika. **Troolit, rysät ja vesiviljelyvälineiden tulee rinnastaa tältä osin toisiinsa.**

Kalastusköydet tulisi poistaa listalta, koska tuottaja ei todellakaan läheskään aina tiedä köyden käyttötarkoitusta. **Valtaosa köysistä menee rautakauppatavarana**, eikä heillä ole edes valtuuksia kysyä käyttötarkoitusta.

6 §. Seurantatiedot

Tuottajien on miltei mahdotonta arvioida markkinoille vuonna 2022 saatettujen kalastusvälineiden kokonaismäärä. Läheskään kaikissa tuotteissa ei ole yksikkönä kg vaan kpl. Lisäksi myydyissä on mukana jälleenmyynti tuotteita, ei tuottajavastuun alaisia tuotteita.

10§ 6) Luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin tuottaja myy tuotteita etäkaupalla suoraan käyttäjille sekä valtuutetun edustajan nimi kyseisessä jäsenvaltiossa.

Vaikea ymmärtää tämän lauseen tarkoitusta, eikä selviä myöskään perustelumuistiosta. Etäkauppa on esimerkiksi nettikauppa tai muu suora tilaus ilman valtuutettua edustajaa ko. maassa. Ei voida vaatia jälleenmyyjiä joka myyntimaahan. EU:ssa on vapaa tavaran liikkuminen ja jos tilaajan kriteerit täyttyvät on tilaaja tässä tapauksessa kohdemaan maahantuoja, jolla on kierrätysvelvoitteet kohdemaan lainsäädännön mukaa. Myynti toiseen jäsenvaltioon tulee olla vapaasti tehtävissä myös pienillä toimijoilla. **Maahantuojalle ei ole asetusehdotuksessa määritetty euromääräistä rajaa, selvittäisi oleellisesti tulkintaa.**

Yhteenveto ja muuta asiaan liittyvää:

-Pyydyskierrätyksen ensimmäinen edellytys on tehdä se valvotusti jätteen bioainemäärän minimoimiseksi. Pyydys yleensä poistetaan käytöstä, kun se on rikkoontunut tai on puhdistus kelvoton. Kierrätykseen tulevat pyydykset tulee olla biojätevapaita. Valvontaa ei voida järjestää kalasatamissa. Ainoaksi mahdollisuudeksi jää valvottu jätteenkeräys kuten esimerkiksi kunnalliset kaatopaikat, joissa aukioloajat. Kalasatamat ovat muutenkin huono vaihtoehto, kun suurin osa kalastajista ei edes käy kalasatamissa mutta kaikki käy kaatopaikoilla. Laissa ei saa olla keräilypisteiden määriä vaan niiden sijoitus ja määrät pitäisi olla tarpeen mukaan. Koska syntyvistä jätteiden määrästä on niin suuri erimielisyys valmistelijan kanssa niin ei ole mitenkään järkevää laissa määrittää keräilypisteiden määrää kiinteällä määrällä vaan syntymien tonnien mukaan esimerkiksi 2 keräilypistettä /alkava 10t muovia sisältäviä kalastusvälineitä kohden. Tämä voisi auttaa resurssoinnissa ja kohdistamaan keräyksen oikein.

MUA-TUOTE OY
Ylikyläntie 130
23950 PYHÄRANTA
puh. 02-825 8196
mua-tuote@dnainternet.net
GSM 050-557 8596

-Pyydyskierrätyksen kustannuksista ei ole esitetty kunnollista arviota, tämän vuoksi on asetettava laissa katto kustannuksista, jotta vaatimustaso ei kasva kohtuuttomasti resursseihin nähden. Eu-direktiivissä oli kustannustaso määritetty alle prosenttiin (muistin mukaan 0,29 %?) pyydysvälineiden liikevaihdosta. **Mikäli vaaditaan liikoja on myös vaatijan osallistuttava ylimeneviin kustannuksiin. Esimerkiksi 0,5% kotimaan myynnistä voisi olla linjassa Eu-lainsäätäjän kanssa. Jokin selvä katto on saatava alan jatkumiseksi. Jos halutaan Eu-direktiivista poiketen myös koskemaan järvialueita on nämä kustannukset otettava suoraan vaatijan pussista. Tämä hintakatto on erittäin tärkeä alan säilymisen kannalta, koska se lieventää lain suunnittelussa esiintyneet virhearviointien vaikutuksia, lähinnä koskee syntyviä määriä. Kaksi ensimmäistä vuotta kerättäisiin suoraan valtion maksamana, jotta markkinoilta saataisiin pois historiallinen jäte.**

-Lain säädännön tulisi perustua tutkittuun tietoon kuten tutkimuksissa osoitettuun 0,3% kalastusvälineiden rantaroskan määrään eikä arvioituun johonkin määrään. Itse liikun erittäin paljon luonnossa ja meren rannalla, ja jopa tuo prosenttiluku tuntuu erittäin ylimitoitellulta saati sitten arvattu 6%. Ei suomalainen kalastaja jätä pyydyksiään roskiksi rannoille, jolloin tällä direktiivillä tulee olemaan Suomissa minimaalinen vaikutus rantaroskiin, mutta toteutettuna nyt esiteltynä luonnoksena tulee kyllä aiheuttamaan suuria vaikeuksia alan yrityksille.

- Tuontia ja vientiä ei voi valvoa lakiehdotuksen tarkoittamalla tavalla. Aiheuttamalla järjettömät kustannukset pelataan vain tuonnin piikkiin. Ei voi vaatia agentuureja joka maahan, se tulee olemaan ainakin meille pienelle yritykselle mahdotonta ja kaupan este.

Kunnioittaen

Uolevi Aaltonen
Mua-tuote Oy
Ylikyläntie 130
23950 PYHÄRANTA
+358(0)505578596

MUA-TUOTE OY
Ylikyläntie 130
23950 PYHÄRANTA
puh. 02-825 8196
mua-tuote@dnainternet.net
GSM 050-557 8596